ROVRE. Siet *Chesne.*
RVSTRE Siet *Lozange.*
SABLE. Siet *Coleur.*

S.

SANGLIER, een wildt Swijn / en verthoont maer een ooghe ende een oore: is altijdt passerende met den hoofde om leeghe / syn naturel volghende/ ende en siet niet herrewaerts oft derwaerts; maer gaet syns weeghs recht henen in/ ende uyt/soo lange den selven duert.

Is fel ende onreyn. Isid. l.12. c.1.& dicitur aper quasi acer, om syne felle wreetheit/want naer die groote van syn lichaem/is't seer fel ende wreedt/van de Latijnsche genaemt Verres, van syn vires ofte krachten/naer't segghen Isidori loc.cit.ende ingevalle dat Schilders willen uytbeelden den haet oft nijt/so schilderen sy eenen mensch/ zijn selven poingiarderende / sittende ende rijdende op een wild Swijn.

Een Swijn dan is van sulcke felheit/dat / ongheacht syn leven /inloopt teghen ysere wapenen der jagheren/ ende dickmael nu ghequetst wesende / den jagheren doodt.

't Swijn te voeren (seyd Franciscus voorz.) is een teecken/dat den dragher is nijdich/ eenen subtilen en stercken krijghsman / die welcke eer ende lieber resolveert te sterven als te vluchten/ende soo syn lijf en leven te salveren. Den ghemelden Autheur sonde daer meer af segghen/ten ware de liefde van Verlandt hem wederhiel.

Men verthoont oock den *Hure* / kop van't Swijn/somwijlen binnen den schilde/somwijlen voor *Cimier.*

SAVTANT, is eyghen aen den Ram/ghelijck *Rampant* aen de Leew.

SAVTOIR, SAVTEVR, SAVTOVR, is een van de stucken ghebeeten *honorables ordinaires*, hebbende de forme van een Cruys / doch differerende van alle d'andere / die welcke hebben haer partijen d'een recht opgaende / ende d'ander traverserende / daer dit is oblique ende *Biases* ; als de letter X, ghemeenelijck ghebeeten 't Cruys van S. Andries / ofte van Bourgondien. Die redenen / siet den Autheur en 't Cruys / den schilde van Aa.

Sommige *Sautoirs* zijn simpel/gaende tot die eynden des schildes.

Andere zijn opgehouden / *Alaizez*, noch zijnder *Sautoirs chargez*, andere die van *Pannes* zijn/so wel als't Cruys.

SEANTES PARTITIONS. Siet *Accompagné.*

SEME, wordt ghesept / soo wanneer eenige figueren verbullen den schilde/ sonder *Nombre.*

NOTA. Datmen dit woordt *Semé* oock ghebruyckt / wanneer vogelen ende andere stucken/die men niet en zaept/sonder getal vullen den schildt/ ghelijck zijn schelpen / etc.

SENESTRE, die slincke hand. Maer dit woordt (*gauche*) en gebruyckt men niet in't blasonneren/ghelijck oock niet (*droicte,*) maer men seydt *dextre-Senestre, le Bras dextre*, of *dextrochere*, etc.

SENESTRE, verghesellschapt op de slincke zijde.

SINISTRE, ghesetop de slincke zijde / so wanneer den schild is *Party* en *Pal*, ende die twee derdendeelen naer die rechte zijde / zijn van een *esmail*, ende d'ander resterende nae die slincke zijde/is van een ander.

SICA-

SICAMOR, is een Cercle gebonden/ghelijck een reepe.

SOLEIL, wordt verschepdentlijck verthoont/aengaende syn stralen. Somwijlen worden hem ghegheven 16 / somwijlen 8. ist saecke minder of meerder in ghetal worden gevonden/moetmen die stralen uytdupden.

SOMME. Siet *Cerf ou Donionné.*

SOVS LE TOVT, wordt ghevonden / soo wanneer in't *Pointe* van den schilde/ ende in't gheheel beneden van de principale wapenen/ ende allen *Cantons* ende qvartieren / die welcke daer moghen wesen/men stelt een laetste ende onderste/van welck't veld bevat die gheheele breedte des schildts ende en heeft maer voor syne hoogte die spatie ende wijdte: alwaer den schild hem begint te krommen om sich te eyndigen in een *Point*, is een specie van *Rebattement*, ghenoemt *en plaine sous le tout.*

Daer zijn noch *Cantons* oft uyterdeelen des wapens / die welcke men oock stelt aen't *Point* van den schilde/niet geheel (*Sous le Tout*) onder al / maer alleen van een deel/d'welck men noemt *Enté en Pointe.* Siet die wapen van Savoyen in haer beneden deel.

SOVSTENV. Ziet *Supporté.*

STANGVE. Ziet *Gomene.*

SVPPORTS, SVPPOSTS, *ou Tenans*, die welcke houden /draghen/ ondersteunen den schildt/niet dat een boom/'tzy groen ende in syn naturel/'tzy ghetronckt / aen de welcke sommige hechten ende hangen hunne wapenen/ mach ghenoemt worden *Support.*

Die oprechte *Supporten* zijn ghedierten een oft twee / d'welck niet toeghelaten is dan aen Koninghen /Princen/ ende groote Heeren. Ziet den Autheur.

Heer Willem Draeck/ Schepen t'Antwerpen/1452. voert twee *Supports*, te weten / Joffrouwen.

Heer Wouter van der List/ heeft synen schildt ghesupporteert *à dextre* van een Jonckvrouwe; *à sinistre*, van een sittende Eenhoorn.

Den wapenschildt van een *Branche*, van het oudt ghesladt van Kouck/ vinde dus ghesupporteert door een man van wapen/op een oudt glas: Ende was den schilt vaen Johan de Kouck/ Capitein verschlagen in eenen strydt tegens de Barbaren ter Zee.

Volghens d'originele by den Autheur.

Ende men moet niet dencken dat dit gheschiede by conniventie oft intrusie/ want ick soude van siecle tot siecle konnen bybrenghen exempelen / soo dat het schijnt/oock gheoorloft was in dese Provintie van Brabandt/ *Supports* een oft twee te stellen.

Plus

Plus valent exempla, quam præcepta; Leo X.
Et melius docemus vita, quam verbo.

Elcke Provintie heeft sijn ghebruyck/ ende dat in d'eene is toe-ghelaten/ wordt dickmaels in d'ander niet ghetolereert: want die Heeren/ of het ghebruyck maecken die wetten.

SUPPORTANT, wordt ghesept van den *Fasce*, wanneer in't *Chef* van de wapenen eenigh Dier is/ d'welck schynt ondersteunt ende onderhouden te wesen door den *fasce*; in sulcken ghevalle wordt den *fasce* ghequalificeert *Supportante*.

Ende is onderschept tusschen *Supportant* ende *Chargé*, door dien men den *fasce* noemt *Chargée*, wanneer eenigh deel boven oft (beter) binnen den *fasce* is. Maer *Supportante*, wanneer die figuere hoogher is/ ende in 't veldt des wapens ontrent *'t Chef*.

SUPPORTE SOUSTENU, wordt gesept vande wapenen/ die welcke dry ofte vier quartieren hebben boven in den schilde/ ende onder beneden naer den poincte. Nademael die beneden zijn/ draghen die boven zijn/ worden gheblasonneert *Supporté*.

Dit woordt *Supporte*, wordt daer en boven verstaen/ wanneer 't *Chef* is van twee *Esmaux*, ende *d'esmail* van't boven-deel/ bevat ende besit de twee derdendeelen; men blasonneert sulcx *Supporté*, te weten/ van 't ander derdendeel.

SURMONTE', wanneer *l'esmail* van 't beneden deel van 't *Chef*, overwindt ende die reste te boven gaet.

Men sepdt oock/ *le Sceptre de France Surmonté d'une fleur de Lys*. Siet *Sommé*.

SUR LE TOUT. Siet *Chargé*, *Surchargé*. Wordt oock gebruyckt in't blasonneren van den ouden *Baston*, stock van Bourbon/ die welcke die geheele wapen door trock; ende van de strepen der Bastaerden. Siet *Brocher*.

SINOPLE. Siet *Coleur*.

T.

T oft TAU, is een specie van 't Cruys van sulcke forme/ als is't Cruys *Potencée*. Sulcx draghen de Religieusen van St. Anthonis/ van *azur* op hunne rocken ontrent 'therte. Siet *Potencée*.

By ons die familie van Berte voert insghelijcx in eenen azuren schildt alsulcke drie Cruycen/ oft *Tau d'or*, te weten/ *deux au un*. Voortaen staet te observeeren/ dat subtijlick is te onderscheyden dit woordt/ dry, of *troù*. Want inghevalle die dry *Tau* ghestelt worden dryhoeckich in scuto, is niet te twijffelen/ of is ghenoechsaem ghesept/ met alsulck ghetal en maniere van spreecken/ *Il port d'azur a trois Tau d'or*; maer inghevalle die dry *Tau* werden gestelt Palati, pijl/ of staecks-ghewijse/ is het niet ghenoegh soo te seggen: want den schilder/ oft oock pemandt anders dit hoorende/ en verkrijght gheen volkomen bescheet of onderwijsinghe; maer men moet alsoo spreecken/ dat dien voert dry Cruycen/ of *Tau d'or* (ad modum pali) *en pal*: ende 'tselve moet oock ghevoeght worden in dusdanighe wapenen/ in de welcke die dry *Tau* worden gestelt *en Bande*, *Fasce*, etc. naer dat in de wapenen ghesien wordt ende bevonden.

TABLE D'ATTENTE, zijn schilden alleenlijck van metal of coleur/ sonder eenighe figuere. Siet *Escu*, en den Autheur.